PRH/2239/05/2021

15.10.2021

Talousvaliokunta
Eduskunta

HE 151/2021 VP

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaupparekisterilakia ja yritys- ja yhteisötietolakia. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi EU:n jäsenvaltioiden rajat ylittävän tietojenvaihdon lisäämisestä rekisterien yhteenliittämisjärjestelmässä EU:n jäsenvaltioiden välillä. Osakeyhtiö ja sivuliike olisi merkittävä kaupparekisteriin viiden arkipäivän kuluessa sähköisen ilmoituksen tekemisestä.

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) lausunto

PRH kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. PRH pitää esityksen sisältöä kokonaisuutena arvioiden hyvänä. Annettu esitys edistää PRH:ssa pitkään käynnissä ollutta kaupparekisterin digitalisointia.

Osakeyhtiöiden ja sivuliikkeiden perustamis- ja muutosilmoitukset

Digitalisointidirektiivi edellyttää, että osakeyhtiön ja sivuliikkeen perustamisilmoitus ja muutosilmoitukset on mahdollista tehdä sähköisesti. Tällä hetkellä yksityinen osakeyhtiö voidaan perustaa yritys- ja yhteisötietojärjestelmän sähköisessä asiointipalvelussa sähköisesti (sähköinen asiointipalvelu) tietyin rajoituksin. Jos perustamisvaiheessa osakkeet merkitsee oikeushenkilö tai jos yhtiöllä on osakepääoma, osakeyhtiötä ei voida perustaa sähköisesti. Perustaminen on tällä hetkellä mahdollista vain, jos perustamisvaiheessa osakkeita merkitsee suomalaisen henkilötunnuksen omaava henkilö eikä osakkeilla ole merkintähintaa, joka merkittäisiin osakepääomaan tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Sivuliikkeen perustamisilmoituksen tekeminen sähköisesti ei tällä hetkellä ole mahdollista. Jatkossa myös julkisen osakeyhtiön perustaminen ja sivuliikkeen ilmoittaminen rekisteröitäväksi on mahdollista tehdä sähköisessä asiointipalvelussa. Kaikki osakeyhtiön ja sivuliikkeen muutosilmoitukset on mahdollista myös tehdä jatkossa sähköisesti.

Osakeyhtiön ja sivuliikkeen merkitseminen rekisteriin viiden arkipäivän kuluessa

Ehdotetun kaupparekisterilain 20 a §:n mukaan sähköisesti annettu osakeyhtiön ja sivuliikkeen perustamisilmoitus on merkittävä rekisteriin viiden arkipäivän kuluessa siitä, kun rekisteriviranomaiselle on toimitettu kaikki rekisterimerkinnän tekemiseksi

tarpeelliset tiedot ja asiakirjat. Rekisterimerkinnän viivästyessä rekisteriviranomaisen tulee ilmoittaa viivästymisestä ilmoituksen tekijälle.

Jatkossa osakeyhtiö voidaan perustaa sähköisesti myös muulla kuin PRH:n malliyhtiöjärjestyksellä ja ilman osakepääomaa tai osakkeiden merkintähintaa. Tämä tulee PRH:n arvion mukaan lisäämään osakeyhtiöiden perustamisia sähköisesti, jolloin myös viiden arkipäivän käsittelyajan saavuttaminen on hieman nykyistä haasteellisempaa.

Kaupparekisteritietojen maksuttomuudesta

Rekisteriviranomaisen on huolehdittava siitä, että tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 (*yhtiöoikeusdirektiivi*) 14 artiklan, 19 artiklan 2 kohdassa d alakohtaa lukuun ottamatta, 20 artiklassa ja 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot asetetaan saataville rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jatkossa on mahdollista saada maksutta tiedot osakeyhtiöiden edustamiseen oikeutetuista henkilöistä.

Kaupparekisteritietojen laajempi maksuttomuus johtanee kaupparekisteritietojen aiempaa suurempaan hyödyntämiseen. PRH uskoo laajemman maksuttomuuden myös edistävän kaupparekisteritietojen ajantasaisuutta.

Rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän kautta välitettävät tiedot

Jatkossa kaupparekisteritietoihin merkitään tieto osakeyhtiön toiseen jäsenvaltioon rekisteröidystä sivuliikkeestä. Tämä lisää osakeyhtiöistä saatavan tiedon määrää.

Lainmuutos aiheuttaa huomattavia muutoksia PRH:n tietojärjestelmiin. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että laki tulisi voimaan 1.8.2022, jotta tietojärjestelmien edellyttämät muutokset ehdittäisiin saada valmiiksi ennen lain voimaantuloa.

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Digitally signed by PRH Signing Service:
Signed by: **Mika Paasikallio**
Date: **Fri Oct 15 06:17:34 UTC 2021**
In order to verify the signature, upload the document to https://virka.prh.fi/docsign/verify-document

Mika Paasikallio
lakimies
yritykset ja yhteisöt –tulosalue
oikeudellinen yksikkö

puh. 029 509 5657
mika.paasikallio@prh.fi